

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ
Απόδοσις τῆς Ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου
23/08/2026

Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΩΝ ΨΑΛΜΩΝ

Στα βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης είναι πολλοί οι συμβολισμοί που αναφέρονται στην Υπεραγία Θεοτόκο. Η Κιβωτός της Διαθήκης, η ράβδος του Ααρών, η φλεγόμενη και μη καιομένη βάτος, η Ερυθρά θάλασσα και άλλοι πολλοί.

Επίσης ένα από τα αγιογραφικά κείμενα που αναφέρονται στην Παναγία είναι και ο 44^{ος} Ψαλμός από το βιβλίο των Ψαλμών του Δαβίδ. Στο πρώτο μέρος του Ψαλμού αυτού εξυμνείται ο Υιός του Θεού, ο Μεσσίας, με όλα τα θεανθρώπινα γνωρίσματά Του και στο δεύτερο μισό του ίδιου ποιήματος εξυμνείται η Εκκλησία, και κατ' επέκταση η Παναγία μας, που είναι η επιτομή της Εκκλησίας.

Ο 10^{ος} στίχος του ψαλμού αυτού λέγει ότι *«παρέστη ἡ βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου»*, δηλαδή «η βασίλισσα στάθηκε στα δεξιά σου». Η Θεοτόκος μετά την Κοίμησή της, την Ανάστασή της και την Ανάληψή της στον ουρανό, στέκεται στα δεξιά του βασιλέως Υιού της και Κυρίου της. Έτσι από τον στίχο αυτόν βλέπουμε να αποδίδεται στην Υπεραγία Θεοτόκο μία παμμέγιστη τιμή και δόξα, επειδή βρίσκεται στα δεξιά του Υιού της στον ουρανό, ο οποίος είναι στα δεξιά του Θεού Πατρός. Γι' αυτό και λειτουργικά η Θεοτόκος πάντοτε είναι στα δεξιά του Υιού της· και στο άγιο δισκάριο, που τελούμε την προσκομιδή, βάζουμε στα δεξιά πάντα του Αμνού, τη μερίδα της Θεοτόκου.

Τι σημαίνει όμως ο επόμενος στίχος *«ἐν ἱματισμῷ διαχρύσω περιβεβλημένη, πεποικιλμένη»*; Ότι δηλαδή είναι ενδεδυμένη και στολισμένη με χρυσαφένιο ιματισμό; Θέλει να δείξει τη θεωμένη πια Θεοτόκο, τόσο στην ψυχή, όσο και στο σώμα. Επίσης ο Μέγας Αθανάσιος λέγει ότι αυτός ο ποικίλος ιματισμός είναι η πίστη, η ελπίς και η αγάπη. Είναι οι τρεις μεγάλες θεολογικές αρετές, τις οποίες κατείχε σε ύψιστο βαθμό η Υπεραγία Θεοτόκος.

Ο επόμενος στίχος, ο 11^{ος}, λέγει: *«ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου»*. Δηλαδή, «άκουσε, ω θυγατέρα, και πρόσεξε και γύρνα το αντί σου να ακούσεις!» Ο Μέγας Βασίλειος μας δίνει μια θαυμάσια ερμηνεία, λέγοντας ότι στον στίχο αυτόν, ο Δαβίδ συμβουλεύει τη μακρινή του εκείνη θυγατέρα (τους χώριζαν χίλια χρόνια). Και τι συμβουλή της δίνει; *«Πρόσεξε, να έχεις γυμνασμένο τον νου σου προς θεωρίαν! Ωστε όταν έχεις αυτήν την πνευματική θεωρία να μπορέσεις να αποδεχτείς την πρόταση που θα σου κάνει ο*

αρχάγγελος Γαβριήλ, για το μεγάλο εκείνο θέμα, που εμένα ο Θεός μου ορκίστηκε ότι θα μου το δώσει. Ότι θα έρθει ο Μεσσίας.»

«Καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου, ὅτι αὐτός ἐστι Κύριός σου», δηλαδή «ο βασιλεύς θα επιθυμήσει την ομορφιά σου, γιατί αυτός είναι ο Κύριός σου». Αυτό το κάλλος της Θεοτόκου, λέγει ο π. Αθανάσιος Μυτιληναίος, δεν είναι τίποτε άλλο από το **«Χαῖρε Κεχαριτωμένη»** του αρχαγγέλου Γαβριήλ. Είναι η όλη εσωτερική ομορφιά της καρδιάς, που τη βλέπει μόνο ο Θεός.

«Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ», λέει ο 13^{ος} στίχος. Ποιοι είναι αυτοί οι πλούσιοι; Είναι οι πιστοί όλης της γης, που έχουν τον πλούτο της πίστεως και που θα τιμούν και θα δοξάζουν, κατά τον Ιερό Χρυσόστομο, την μεγάλη και υψηλή νύμφη.

Ο επόμενος στίχος, ο 14^{ος} λέγει: **«πᾶσα ἡ δόξα τῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως ἔσωθεν, ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη, πεποικιλμένη»**. Δηλαδή, όλος ο πλούτος της θυγατέρας του βασιλέως, της Παναγίας, είναι εσωτερικός, είναι ο πλούτος της καρδιάς. Ενώ τα χρυσά κρόσσια με τα οποία είναι στολισμένη είναι οι πολυειδείς αρετές της, είναι το πλήθος των αρετών της.

«Ἄπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς, αἱ πλησίον αὐτῆς ἄπενεχθήσονται σοι», λέγει ο 15^{ος} στίχος, δηλαδή θα οδηγηθούν στον βασιλέα Χριστό εκείνες οι ψυχές που ακολουθούν Εκείνην, την Θεοτόκο. Συνεπώς, η Θεοτόκος είναι αιώνιο υπόδειγμα προς μίμηση, ανδρῶν και γυναικῶν. Και όταν λέγει «θα οδηγεί» σημαίνει ότι είναι η Οδηγήτρια των ψυχῶν προς τον Χριστό.

«Ἄπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει»(16^{ος} στίχος): είναι η χαρά και η αγαλλίαση, που βρήκαν οι πιστοί στην Θεοτόκο που τους οδηγεί στον Χριστό και που εκφράζονται με τις ατέλειωτες εκείνες συνθέσεις και υμνολογίες, που διαρκῶς προσφέρονται με ευγνωμοσύνη προς την Υπεραγία Θεοτόκο (π. Αθανάσιος Μυτιληναίος).

Ας είναι λοιπόν η Παναγία η Οδηγήτρια, η Παραμυθία και η Σκέπη μας σ'αυτήν εδώ την ζωή, που πάντα μας αγκαλιάζει με την στοργή της και μας οδηγεί προς τον Υιό της. Αμήν.

π. Θεολόγος Παντελής